

en 580 els monjos de Montecasi foren sorpresos pels llombards sols pensaren endur-se en la precipitada fuga els principals llibres de la biblioteca i el text de la regla del seu Sant Patró.

El mateix historiador conta que l'any 905, veient-se els monjos de l'abadia de Novalesa al Piemonte, gairebé apressats pels sarraïns, en la imminència del perill sols es recordaren, després d'una breu pregaria a Maria, dels seus llibres i carregant-se'ls damunt les espatlles, talment com bèsties de càrrega caminaren a través de muntanyes fins que pervingueren a Turí.

Aquells mateixos religiosos que vivien despresos de totes les riqueses, eren insaciabement avars quan es tractava dels llibres. Feien llargs i penosos viatges per a consultar les obres de l'antiquitat i era motiu d'una alegria incomparable en el monestir cada vegada que podien adquirir-ne alguna de nova.

Tasca prolixa seria referir tots aquells testimonis que posen de manifest l'amor a la cultura que en tots temps han sentit els religiosos. Jo voldria aplegar-los tots en aquell valuosíssim testimoni de Hugues, Prior de la cartoixa de Witham: «Els nostres llibres—deia als seus religiosos—són les nostres delícies i riqueses en temps de pau; les nostres armes ofensives i defensives en temps de guerra, nostre aliment en temps de fam i nostre medicina en l'enfermetat».

I consti que els religiosos mai han considerat l'estudi com el fi de la seva professió, sinó com un mitjà. El fi únic és la perfecció espiritual, l'estudi no és més que un mitjà, aptíssim però per atènyer aquest fi.

Ja va essent hora de fer una mica de justícia a les institucions religioses i de fer quelcom de més positiu per a la ciència i cultura que no el tancament d'escoles i el xafardeix dels qui tenen tants de problemes a resoldre.

És de pura marca sectària, però avui ja no pot enganyar ningú, la «prudencia y cautela» amb que el ministre reconegué els mèrits antics de l'ensenyança de les institucions religioses, per desprestigiar amb apariències de desapassionament l'actual, que malgrat el pressupost no ha estat superada per l'ensenyança oficial.

P. ANASTASI M. DORCA O. C.

Dr. ANTONI BUCH CASAMOR

DIGESTIU - NUTRICIÓ - BAIGS X

Diagonal, 327, entresol, 2.ª

BARCELONA
Teléfon 81813